

[Gade]

landanlæg, hvis svenskerne ikke vil gennemføre kyst til kyst-anlægget?»

Svar (24/3 94):

Trafikministeren (Trøjborg):

Aftalen af 23. marts 1991 mellem Danmarks og Sveriges regeringer om en fast forbindelse over Øresund blev ratificeret i efteråret 1991.

Der er herefter tale om en folkeretligt bindende aftale, som skal opfyldes i henhold til dens indhold.

I Danmark har der som bekendt været gennemført en høring samt en supplerende høring over kyst til kyst-anlægget. I Sverige gennemføres en såkaldt miljøprøvning, der endnu ikke er afsluttet. Den svenske regering forventes i nær fremtid at afgøre spørgsmålet om forbindelsens såkaldte tilladelighed.

Som anført skal regeringsaftalen opfyldes, og jeg finder på den baggrund ingen anledning til at anmode Justitsministeriet om den i spørgsmålet nævnte vurdering.

Spm. nr. S 788

Til *justitsministeren* (2/3 94) af:

Grove (KF):

»Vil ministeren redegøre for, om cirkulæret om Arbejdstilsynets ret til at skaffe sig adgang til private hjem i forbindelse med dets tilsyn med hjemmehjælpere strider imod grundlovens paragraffer om privatlivets fred og boligens ukrænkelighed?»

Begrundelse

Baggrunden for spørgsmålet er, at der bl.a. i avisartikler i Berlingske Tidende den 26. februar 1994 og i Morgenavisen Jyllands-Posten den 27. februar 1994 er rejst tvivl om, hvorvidt cirkulæret holder sig inden for grundlovens rammer.

Svar (18/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Grundlovens § 72 har følgende ordlyd:

»§ 72. Boligen er ukrænkelig. Husundersøgelse, beslaglæggelse og undersøgelse af breve og andre papirer samt brud på post-, telegraf- og telefonhemmeligheden må, hvor ingen lov hjemler en særegen undtagelse, alene ske efter en retskendelse.«

Bestemmelsen hører – sammen med grundlovens § 71 om den personlige frihed og § 73 om ejendomsrettens ukrænkelighed – til den del af grundlovens frihedsrettigheder, som skal sikre det enkelte individ et såkaldt fredet område. På dette område kan statsmagten kun gøre indgreb i overensstemmelse med de i grundlovsbestemmelserne opstillede betingelser.

Retsbeskyttelsen i § 72 består i kravet om, at afgørelsen skal træffes af domstolene, idet lovgivningsmagten dog har frihed til at gøre undtagelse herfra, jf. ordene »særegen undtagelse«.

Det centrale område for grundlovens § 72 er indgreb inden for strafferetsplejen. Om bestemmelsen tillige finder anvendelse på indgreb uden for strafferetsplejen, har i den statsretlige litteratur givet anledning til tvivl. Det må imidlertid antages at være den overvejende opfattelse, at bestemmelsen også finder anvendelse uden for strafferetsplejen.

Grundlovens § 72 omfatter især private lokaliteter, som anvendes til beboelse, men også andre rum, der ikke er offentligt tilgængelige, f.eks. butiks-, fabriks- og kontorlokaler.

Der findes på en lang række særlovsområder regler, hvorefter myndigheder uden retskendelse har adgang til ejendomme, lokaler m.v. for at varetage myndighedens opgaver. Jeg kan herom henvise til Justitsministeriets besvarelse af 13. oktober 1993 af spørgsmål nr. S 37 fra medlem af Folketinget Kim Behnke. Som det fremgår heraf, er der i dag i mindst 75 love sådanne bestemmelser.

For så vidt angår arbejdsmiljøområdet, følger det af arbejdsmiljølovens § 76, stk. 2, bl.a., at Arbejdstilsynets medarbejdere til enhver tid uden retskendelse mod behørig legitimation har adgang til offentlige og private arbejdssteder i det omfang, det er påkrævet, for at de kan varetage deres hverv. Denne regel er således udtryk for, at kravet i grundlovens § 72 om retskendelse er fraveget på dette område.

Det cirkulære, hvortil der henvises i spørgsmålet, er formentlig Arbejdstilsynets cirkulæreskrivelse nr. 9/1993. Om indholdet af denne cirkulæreskrivelse kan jeg henvise til arbejdsministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 784 fra medlem af Folketinget Helge Sander.

Sammenfattende kan jeg således sige, at det ikke er i strid med grundloven, når det på arbejdsmiljøområdet er bestemt, at Arbejdstilsyn-